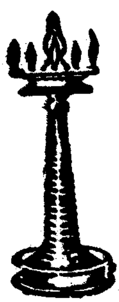
ശ്രീ ശങ്കരഭഗവത്പാദവിരചിതാ

മണിരത്നമാലാ

പ്രശ്നോത്തരി

(ഭാഷാനുവാദസഹിതം)

അനുവാദകൻ

പ്രൊഫ. പി. ആർ. നായർ

ധർമ്മകാഹളം പ്രസിദ്ധീകരണം

1991 Rs. 2-00

സദയം

തിരുത്തിവായിക്കുക

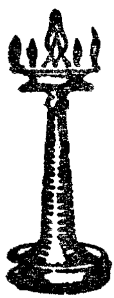
പേജ്	ശ്ലോകം	വരി	
5	3	4	പ്രാണഭൃതാമഹിംസാ
6	5	3	നിരുദ്യമോ
6	6	4	അപയശഃ സ്വകീയം
8	11	2	വിമുക്തിഹേതുഃ
10	15	4	സമസ്തദൈന്യം
10	16	1	സർവൈർ-
12	21	3	പൂര്യതേ
12	22	1	മുഖസ്യ
13	24	3	പ്രയത്നാത്
15	29	2	പ്രാധീത-
15	30	3	ഗതൈരപ്യസ്മഭിഃ

ശ്രീ ശങ്കരഭഗവത്പാദവിരചിതാ

മണിരത്നമാലാ

പ്രശ്നോത്തരീ

(ഭാഷാനുവാദസഹിതം)

അനുവാദകൻ

പ്രൊഫ. പി ആർ നായർ

ധർമ്മകാഹളം പ്രസിദ്ധീകരണം

1991 Rs. 2-00

MANI RATNA MALA PRASNOTTARI
(Philosophy)
Author:
SRI SANKARA BHAGAVATPADA
Commentator:
Prof. P. R. NAIR
Printed at Sreyas Kandanakam
Publishers:
DHARMAKAHALAM TAVANOOR

Price: Rs 2-00

മുഖവുര

ശ്രീശങ്കരഭഗവത്പാദരുടെ "പ്രശ്നോത്തരി" എന്ന ഈ ലഘുകൃതി സന്യാസിമാരെ ഉദ്ദേശിച്ച് എഴുതിയിട്ടുള്ളതാണെന്നുതോന്നുന്നു. ഇതിൽ ചോദ്യോത്തരരൂപത്തിൽ സ്ത്രീപുത്രധനാദികളുടേയും പ്രപഞ്ചത്തിന്റെയും വിഡംബനം മുഖ്യവിഷയമായിരിക്കുന്നു. പ്രാപഞ്ചികന്മാർക്കുകൂടി ഉപയോഗപ്പെടുന്ന വളരെക്കാര്യങ്ങൾ ഇതിൽ സഞ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ ഗ്രന്ഥം സൂക്ഷ്മം പഠിക്കുന്നവർക്ക് സംസാര വൈരാഗ്യത്തിന്റെ മഹത്ത്വവും സാധാരണ ജീവിതത്തിന്റെ പൊള്ളത്തരവും മനസ്സിലാകുന്നതാണ്.

ലൌകികന്മാർക്ക് താല്പര്യക്കുറവോ എതിർപ്പോ ഉണ്ടാകാവുന്ന പ്രതിപാദനരീതി ഇതിലുണ്ടെന്നുവരാം. എങ്കിലും യഥാമതി വസ്തുതത്ത്വം ഗ്രഹിക്കുവാനും, കഴിയുംമട്ട് കാമിനീകാഞ്ചനങ്ങളിൽനിന്ന് അകന്നുനിൽക്കുവാനും ഈ കൃതി പ്രേരണ നൽകുന്നതാണ്. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം മനസ്സിലാക്കി ഇതു പാരായണം ചെയ്യണമെന്നുകൂടി ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നു.

പിപഠിഷുക്കളുടെ സൗകര്യത്തിലേക്ക് മലയാള വിവർത്തനത്തോടുകൂടി ഈ ഗ്രന്ഥം അവതരിപ്പിക്കുകയാണ്.

അനുവാദകൻ,

താനൂർ
1 6–1991

പ്രൊഫ. പി. ആർ. നായർ

ഓം

ശ്രീ മണി രത്ന മാലാ

പ്രശ്നോത്തരി

(ശ്രീശങ്കരാചാര്യകൃതാ)

മൂലം-1 **അപാരസംസാര സമുദ്രമദ്ധ്യേ**
സമ്മജ്ജതോ മേ ശരണം കിമസ്തി?!
ഗുരോ! കൃപാലോ! കൃപയാവദൈതദ്-
വിശ്വേശപാദാംബുജദീർഘനൗകാ!

ശിഷ്യൻ-	**ഗുരു-**
ദയാമയനായഅല്ലയോഗുരോ! അവിടുന്ന് ദയവായിഎന്റെ സംശയങ്ങൾ പരിഹരിച്ചുതന്നാലും. അപാരമായഈ സംസാരസാഗരത്തിന്റെ നടുവിൽമുങ്ങിമുങ്ങിവലയുന്ന എനിക്ക് ശരണമായുള്ളതെന്താണ്?"	ജഗദീശ്വരന്റെ പാദാംബുജമാകുന്ന കപ്പൽമാത്രം.

മൂലം-2.

ബദ്ധോഹി കോ യോ വിഷയാനുരാഗീ
കോ വാ വിമുക്തിർവിഷയേ വിരക്തിഃ
കോ വാസ്തി ഘോരോനരകഃ സ്വദേഹ-
തൃഷ്ണാക്ഷയഃ സ്വർഗ്ഗപദം കിമസ്തി?

ആരെയാണ് ബദ്ധനെന്നു പറയുന്നത്?	കേവലം സംസാരവിഷയങ്ങളിൽ ആസക്തനായിക്കഴിയുന്നവൻ ബദ്ധൻ
മോക്ഷം എന്നാൽ എന്ത്?	വിഷയങ്ങളോടുള്ള വിരക്തി

ഏററവും വലിയ നരകമേതു്?	സ്വന്തം ശരീരം.
സ്വർഗ്ഗമെന്നു പറയുന്നതെന്താണു്?	തൃഷ്ണയുടെ നാശംതന്നെ സ്വർഗ്ഗം

മൂലം–3

സംസാരഹൃത്കഃ ശ്രുതിജാത്മ ബോധഃ
കോ മോക്ഷഹേതുഃ കഥിതഃ സ ഏവ!
ദ്വാരംകിമേകം നരകസ്യ നാരീ
കാ സ്വർഗ്ഗദാ പ്രാണഭൃതാ മഹിംസാ!

സംസാരബന്ധം മുറിക്കുവാനുതകുന്ന വസ്തു എന്തു്?	വേദാധ്യയനംകൊണ്ടു് ലഭിക്കുന്ന ആത്മബോധം.
മോക്ഷകാരണമായുള്ളതെന്താകുന്നു?	അതും ആത്മബോധം തന്നെ
നരകത്തിലേക്കുള്ള പ്രധാനകവാടം ഏതാകുന്നു?	നാരി,
ജീവികൾക്കൊക്കെയുംസ്വർഗ്ഗം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതെന്തു്?	ജീവികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അഹിംസതന്നെ

മൂലം–4. **ശേതേ സുഖം കസ്തു സമാധിനിഷ്ഠോ**
ജാഗർത്തികോ വാ സദസദ്വിവേകീ!
കേശത്രവഃ സന്തി നിജേന്ദ്രിയാണി
താന്യേവമിത്രാണി ജിതാനി യാനി!

സുഖമായി ഉറങ്ങുന്നതാരു്?	സമാധിദ്വാരാപരമേശ്വരനെകണ്ടനുഭവിച്ചവൻ
ഉണർന്നിരിക്കുന്നവനോ?	സത്തും അസത്തുംതിരിച്ചറിയുന്നവിവേകി.
ശത്രുക്കൾ ആരെല്ലാം?	അവനവന്റെകർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങളുംജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളും
മിത്രങ്ങളോ?	തന്റെ ഇച്ഛയ്ക്കുകീഴ്പ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞാൽ ഇന്ദ്രിയങ്ങളും മിത്രങ്ങളായിരിക്കും.

മൂലം–5.

കോ വാ ദരിദ്രോഹി വിശാലതൃഷ്ണഃ
ശ്രീമാംശ്ച കോ യസ്യസമസ്തതോഷഃ!
ജീവന്മൃതഃ കസ്തു നിതദ്യമോ യഃ
കിംവാഽമൃതംസ്യാത്സുഖദാനിരാശാ!!

ആരാണ് ദരിദ്രൻ?	കൂടുതൽ ആഗ്രഹമുള്ളവൻ.
ആരാണ് ധനവാൻ?	സർവ്വഥാസന്തോഷിയായികഴിയുന്നവൻ
"ചത്തതിനൊക്കുമോ ജീവിച്ചിരിക്കിലും" എന്നുപറയാവുന്നതാരെ?	പുരുഷാർത്ഥങ്ങളം– ധർമ്മാർത്ഥകാമമോക്ഷങ്ങളം– വിധിപ്രകാരം സഞ്ചയിക്കാത്തവനെ
അമൃതം എന്നുപറയുന്നതെന്താകുന്നു?	ആനന്ദമയമായി ആശാരഹിതമായഅവസ്ഥ.

മൂലം–6. **പാശോഹി കോ യോ മമതാഭിമാനഃ**
സമ്മോഹയത്യേവ സുരേവകാസ്ത്രീ
കോ വാ മഹാന്ധോമദനാതുരോയോ
മൃത്യുശ്ച കോവാഽപയശസ്വകീയം

പ്രപഞ്ചത്തോടു ബന്ധിക്കുന്ന കയറേത്?	ഞാനെന്നും എന്റേതെന്നുമുള്ളഭാവന
മദ്യത്തെപ്പോലെ മതിമയക്കുന്നതാര്?	മാദകസ്വഭാവമുള്ള മദിരാക്ഷി[സ്ത്രീ]
യഥാർത്ഥത്തിൽ കണ്ണുകാണാത്തവനാര്?	കാമാതുരനായമനുഷ്യൻ
മരണമെന്നാലെന്ത്?	തനിക്കുണ്ടാകുന്ന അപയശസ്സ്

മൂലം–7.

കോവാ ഗുരുർയോഹി ഹിതോപദേഷ്ടാ
ശിഷ്യസ്തു കോയോ ഗുരു ഭക്ത ഏവ
കോ ദീർഘരോഗോഭവഏവ സാധോ
കിമൌഷധം തസ്യ വിചാര ഏവ

ഗുരു ആരു്?	നല്ലതുമാത്രം ഉപദേശി
യഥാൎത്ഥ ശിഷ്യനോ?	ക്കുന്നആരാ
ദീൎഘകാലം നീണ്ടുനില്ക്കു	ഗുരുഭക്തിയുള്ളവൻ
ന്നരോഗമേതു്?	വീണ്ടും വീണ്ടും ജനിക്കേ
അതിനുള്ള ഔഷധം?	ണ്ടിവരിക
	ആത്മവിചാരം മാത്രം

മൂലം—8.

കിം ഭൂഷണാദ് ഭൂഷണമസ്തി ശീലം
തീൎത്ഥം പരം കിം സ്വമനോ വിശുദ്ധം!
കിമത്ര ഹേയം കനകം ച കാന്താ
ശ്രാവ്യം സദാ കിം ഗുരുദേവവാക്യം!!

ഏറ്റവും മികച്ചആഭരണം ഏതാകുന്നു?	സദാചാരം
ഏറ്റവും പുണ്യകരമായ തീൎത്ഥം ഏതാകുന്നു?	അവനവന്റെ പരിശുദ്ധമായ ഹൃദയം.
സംസാരത്തിൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടതെന്തു്?	കനകവും കാമിനിയും.
എപ്പോഴും കേൾക്കേണ്ടതായ വിഷയം ഏതു്?	സദ്ഗുരുവിന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ.

മൂലം—9

കേ ഹേതവോ ബ്രഹ്മഗതേസ്തു സന്തി
സത്സംഗതിൎദാനവിചാരതോഷഃ!
കേ സന്തി സന്തോഖിലവീതരാഗാ
അപാസ്തമോഹാഃ ശിവതത്വനിഷ്ഠാഃ!!

ബ്രഹ്മജ്ഞാനമുണ്ടാകുന്നതിനുള്ളമാൎഗ്ഗങ്ങൾ ഏതെല്ലാം?	സത്സംഗം, സത്പാത്രദാനം, ആത്മവിചാരം, സ്വയംതൃപ്തി ഇവ നാലും ഉണ്ടായിരിക്കുക.
ആരാണു് യഥാൎത്ഥമഹാത്മാക്കൾ?	സംസാരവൈരാഗ്യം പൂൎണ്ണമായി വന്നിട്ടുള്ളവരും, അജ്ഞാനം നശിച്ചവരും സച്ചിദാനന്ദരൂപനായ ഈശ്വരനെസാക്ഷാത്കരിച്ചവരും

മൂലം–10.

കോവാ ജ്വരഃ പ്രാണഭൃതാം ഹി ചിന്താ
മൂർഖോ$ſ$സ്തി കോയസ്തു വിവേകഹീനഃ!
കാര്യാ പ്രിയാ കാ ശിവവിഷ്ണുഭക്തിഃ
കിം ജീവനംദോഷവിവർജ്ജിതം യത്!!

പ്രാണികളെ ബാധിക്കുന്നേറ്റവുംവലിയ ജ്വരമേതു്?	ചിന്ത.
മൂഢനെന്നു് ആരെപ്പറയാം?	ആത്മവിചാരം ചെയ്യാത്തവൻമൂഢൻ.
പ്രേമപൂർവ്വം ചെയ്യേണ്ട പ്രവൃത്തിയേതു്?	ശിവനിലും വിഷ്ണുവിലും ഉള്ളഭക്തി.
യഥാർത്ഥത്തിൽ ജീവിതമെന്നു പറയപ്പെടുന്നതെങ്ങനെയുള്ളതാകുന്നു?	ദോഷലേശമേശാത്തജീവിതം ജീവിതമാകുന്നു,

മൂലം–11.

വിദ്യാഹികാ ബ്രഹ്മഗതിപ്രദാ യാ
ബോധോ ഹി കോയസ്തു വിമുക്തഹേതുഃ!
കേവലാത്മാവഗമോ ഹിയോ വൈ
ജിതം ജഗത്കേന മനോഹി യേന!!

ഏററവും ശ്രേഷ്ഠയായ വിദ്യ ഏതു്?	ബ്രഹ്മജ്ഞാനം സമ്പാദിക്കുവാൻ പ്രയോജനപ്പെടുന്നതേതോ അതുതന്നെ യഥാർത്ഥവിദ്യ.
വാസ്തവജ്ഞാനമെന്തു്?	മുക്തിസാധകമായഅറിവു്
യഥാർത്ഥലാഭമേതു്?	ആത്മസാക്ഷാത്കാരം.
പ്രപഞ്ചത്തെജയിക്കുവാൻ ആർക്കുകഴിയും?	സ്വന്തം മനസ്സിനെജയിച്ചവനു് ലോകം ജയിക്കാം.

ശൂരാന്മഹാ ശൂരതമോ$ſ$സ്തികോവാ
മനോജബാണൈർവ്യഥിതോ ന്യയസ്തു!
പ്രാജ്ഞോ$ſ$ഥ ധീരശ്ച സമസ്തു കോവാ
പ്രാപ്തോ ന മോഹം ലലനാകടാക്ഷൈഃ!!

ശ്ശൂരന്മാരിൽ വച്ചു ശ്ശൂരനെന്നു് ആരെക്കരുതാം?	ഏവനാണോ കാമബാണ ങ്ങളേററു പീഡിതനാകാ ത്തതു് അവനത്രേ മഹാശ്ശൂരൻ
ബുദ്ധിമാനും ധീരനും സമദർശിയുമായുള്ളവൻ ആരു്?	സ്ത്രീജനത്തിൻെറ കടാക്ഷ പാതമേററു് മോഹാതുരനാ കാതിരിക്കുന്നവൻ.

മൂലം-13.

വിഷാദ്വിഷംകിം വിഷയാ സ്സമസ്താ
ദുഃഖീ സദാ കോ വിഷയാനുരാഗീ!
ധന്യോഽസ്തി കോ യസ്തുപരോപകാരീ
കഃ പൂജനീയഃ ശിവതത്വ നിഷ്ഠഃ!!

വിഷങ്ങളിൽവച്ചു് വിഷമെന്നു് ഏതിനെപ്പറയാം?	വിഷയഭോഗങ്ങളെ മുഴുവനും.
എപ്പോഴും ദുഃഖിച്ചിരിക്കുന്നവനാരു്?	സംസാരവിഷയങ്ങളിൽ മുഴുകി കഴിയുന്നവൻ.
ഈ ലോകത്തിൽ ആരാണു് കൃതകൃത്യൻ?	പരോപകാരം ചെയ്യുന്നവൻ.
ആരാണു് പൂജ്യൻ?	ആത്മതത്വമറിഞ്ഞു അതിൽ തന്നെ ഉറച്ചു നിൽക്കുന്നവൻ.

മൂലം-14

സർവാസ്വവസ്ഥാസ്വപി കിന്ന കാര്യം
കിം വാവിധേയം വിദുഷാ പ്രയത്നാത്
സ്നേഹം ച പാപം പഠനം ച ധർമ്മം
സംസാര മൂലംഹി കിമസ്തി ചിന്താ!!

അറിവുള്ളവർ ഏതവസ്ഥയിലും പ്രയത്നപൂർവ്വം എന്തൊക്കെ ചെയ്യാതിരിക്കണം?	സംസാരത്തെസ്നേഹിക്കുകയും പാപംചെയ്യുകയുമരുതു്
അവർക്കു് എന്തൊക്കെചെയ്യാം?	സദ്ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിക്കുകയും സദ്ധർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യാം.
പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ തായ്വേരു് ഏതാണു്?	പ്രപഞ്ചമൂലത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്തതന്നെ.

മൂലം—15

വിജ്ഞാന്മഹാവിജ്ഞതമോഽസ്തി കോ വാ
നാര്യാ പിശാച്യാ ന ച വഞ്ചിതോ യഃ!
കാ ശൃംഖലാ പ്രാണഭൃതാം ഹി നാരീ
ദിവ്യം വ്രതം കിം ച സമസ്തദൈന്യംഃ

ബുദ്ധിമാന്മാരിൽ ബുദ്ധിമാനെന്ന് ആരെ പറയാം?	സ്ത്രീയാകുന്ന പിശാചിയാൽ വഞ്ചിക്കപ്പെടാത്തവൻ ബുദ്ധിമാൻ
ജീവരാശിയെ ബന്ധിച്ചിടുന്ന ചങ്ങല ഏത്?	സ്ത്രീ
ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായ വ്രതം ഏതാകുന്നു	സർവ്വഥാ വിനയഭാവത്തിൽ തന്നെ വർത്തിക്കുന്നത്

മൂലം—16.

ജ്ഞാതും ന ശക്യം ച കിമസ്തി സർവ്വൈ-
ര്യോഷിന്മനോ യച്ചരിതം തദീയം!
കാ ദുസ്ത്യജാ സർവ ജനൈർദുരാശാ
വിദ്യാവിഹീനഃ പശുരസ്തി കോ വാ!!

എല്ലാവർക്കും എളുപ്പം മനസ്സിലാകാത്തത് എന്താണ്?	സ്ത്രീയുടെ ഹൃദയവും അവളുടെ പ്രവൃത്തിയും
ഏതിനെ വിട്ടുപിരിയുവനാണ് ഏവരും വിഷമിക്കുക?	ദുർവാസനയെ അഥവാ ഇന്ദ്രിയാഭിലാഷങ്ങളെ
കേവലം മൃഗതുല്യനെന്ന് ആരെ ഗണിക്കാം	ബ്രഹ്മവിദ്യയിൽ ശ്രദ്ധിക്കാത്ത മൂഢനെ

മൂലം—17.

വാസേനസംഗഃ സഹ കൈർവിധേയോ
മൂർഖൈശ്ച നീചൈശ്ച ഖലൈശ്ച-
പാപൈഃ!
മുമുക്ഷുണാ കിം ത്വരിതം വിധേയം
സത്സങ്ഗതിന്നിർമമതേശഭക്തിഃ!!

ആരോടൊക്കെയാണ് സഹവസിച്ചുകൂടാത്തത്?
മൂഢന്മാരും ദുഷ്ടന്മാരും പാപികളും നീജന്മാരും ആയുള്ളവരോട്.

മുമുക്ഷുക്കരം ഉടനടിചെയ്യേണ്ടതെന്തെല്ലാം?
സജ്ജനങ്ങളുമായി സംഗമിക്കുകയും, തൻേറതെന്ന ബുദ്ധി ഉപേക്ഷിക്കുകയും സർവോപരി പരമേശ്വരനിൽ ഭക്തി ഉണ്ടായിരിക്കുകയും വേണം.

മൂലം–18 ലഘുത്വമൂലം ചകിമർത്ഥിതൈവ
ഗുരുത്വമൂലം യദയാചനംച!
ജാതോഹികോ യസ്യപുനർന്ന ജന്മ
കോവാfമൃതോ യസ്യ പുനർന്നമൃത്യുഃ!!

നിസ്സാരതയുടെ അടിസ്ഥാനലക്ഷണമെന്ത്?
യാചിക്കുന്ന ശീലം.
മഹത്വത്തിൻെറ അടിസ്ഥാനതത്വമോ?
ആരോടും ഒന്നുംതെണ്ടാതിരിക്കുക.
ആരുടെജന്മം ശ്ലാഘനീയമെന്നു പറയാം?
പുനർജനനത്തിനു് അർഹനല്ലാതായിത്തീരുന്ന മുക്തപുരുഷൻ സ്വജന്മംകൊണ്ടു് ധന്യനാകുന്നു.
ആരുടെമരണം പ്രശംസാർഹമായിരിക്കുന്നു?
വീണ്ടും മരിക്കാൻ ഇടയാകാത്ത മരണം ശ്ലാഘ്യമാണു്.

മൂലം–19

മൂകോfസ്തികോവാ ബധിരശ്ചകോവാ
വക്തുംനയുക്തം സമയേ സമർത്ഥഃ!
തത്ഥ്യം സുപത്ഥ്യം നശൃണോതിവാക്യം
വിശ്വാസപാത്രം നകിമസ്തി നാരീ!!

ഊമയാരു്?
വേണ്ടപ്പോരം വേണ്ടതുപറയുവാൻ കഴിവില്ലാത്തവൻ
ആരാണു് ബധിരൻ?
സത്യവും ശുദ്ധവുമായവാക്കുകരം കേരംക്കാൻ കഴിയാത്തവൻ.

വിശ്വസിക്കാൻ

മൂലം–20 **തത്ത്വം കിമേകം ശിവമദ്വിതീയം**
കിമുത്തമംസച്ചരിതം യദസ്തി!
ത്യാജ്യം സുഖം കിം സ്ത്രിയമേവ സമ്യ-
ഗ്ദേയംപരം കിം ത്വഭയം സദൈവ!!

മുഖ്യമായതത്ത്വം ഏതു്?	അദ്വിതീയമിയ ബ്രഹ്മ തത്ത്വം
ഏററവും ഉത്തമമായുള്ള പ്രവൃത്തി ഏതാണു്?	സദാചാരം [സത്പ്രവൃത്തി]
എന്നും ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടസുഖം ഏതാണു്?	സ്ത്രീസുഖം
ഏററവും ശ്രേഷ്ഠമായ ദാനം ഏതു്?	അന്യന്നനൽകുന്ന അഭയം തന്നെ

മൂലം–21

ശത്രോർമഹാ ശത്രുതമോഽസ്തി കോ വാ
കാമഃ സകോപാനൃത ലോഭതൃഷ്ണഃ!
ന പൂര്യതേ കോ വിഷയൈഃ സ ഏവ
കിം ദുഃഖമൂലം മമതാഭിധാനം!!.

ശത്രുക്കളിൽവച്ച് വലിയശത്രു ആര്?	കോപം, വ്യാജം, മമത, തൃഷ്ണ മുതലായവയോടു് ചേർന്ന കാമം
വിഷയഭോഗങ്ങളിൽ ഒരിക്കലും തൃപ്തിപ്പെടാത്തതെന്തു്?	ആ കാമം തന്നെ
ദുഃഖങ്ങളുടെ മൂലകാരണമെന്തു്?	'മമത' എന്ന മനോരോഗം

മൂലം–22.

കിം മണ്ഡനം സാക്ഷരതാ മുഖസ്യ
സത്യം ച കിം ഭൂതഹിതം സദൈവ!
കിം കർമ്മകൃത്വാനഹി ശോചനീയം
കാമാരികംസാരിസമർച്ചനാഖ്യം!!

മുഖത്തിന് ഭൂഷണമായുള്ള തെന്തു്?	അക്ഷരവിദ്യ.
ഏതാണ് സത്യമായ കർമ്മം?	സഹജീവികളോടു് അനു കമ്പയോടെ വർത്തിക്കുക
ഏതുപ്രവൃത്തി ചെയ്താൽ പശ്ചാത്തപിക്കേണ്ടിവരു ന്നില്ല?	കാമാരി (ശിവൻ) യുടെയും കംസാരി(കൃഷ്ണൻ)യുടെയും പൂജയാകുന്ന പ്രവൃത്തി

മൂലം-23

കസ്യാऽസ്തിനാശേ മനസോഹി മോക്ഷഃ
ക്വ സർവഥാനാസ്തിഭയം വിമുക്തൗ!
ശല്യംപരം കിം നിജമൂർഖതൈവ
കേ കേഹ്യുപാസ്യാ ഗുരുദേവവൃദ്ധാഃ!

എന്തിൻെറ നാശത്തിലാണ് മോക്ഷം?	മനസ്സിൻെറ
യാതൊന്നിനേയും ഭയപ്പെടാതിരിക്കാവുന്ന അവസ്ഥ ഏതു്?	മോക്ഷം
ഏററവും ഉപദ്രവകാരിയായ വസ്തു ഏതു്?	അവനവൻെറ മൂഢത
പൂജാഹ്രരായുള്ളവർ ആരെല്ലാം?	ഗുരുക്കന്മാരും ദേവന്മാരും വൃദ്ധന്മാരും

മൂലം-24.

ഉപസ്ഥിതേ പ്രാണഹരേ കൃതാന്തേ
കിമാശു കാര്യം സുധിയാ പ്രയത്നാത്!
വാക്കായചിത്തൈഃ സുഖദം യമഘ്നം
മുരാരി പാദാംബുജചിന്തനം ച!!

പ്രാണൻ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുവാൻ കാലനൊരുങ്ങി എത്തുമ്പോഴും ബുദ്ധിമാന്മാർ യത്നപൂർവ്വം ഉടനടി ചെയ്യേണ്ടതെന്തു്?	സുഖംനൽകുന്നവനും മൃത്യുവിനെ നശിപ്പിക്കുന്നവനും ആയ ഭഗവാൻമുരാരിയുടെ പാദകമലങ്ങളിൽ ശരീരവാങ്മനസ്സുകളുറപ്പിച്ചു് ധ്യാനിക്കുക.

മൂലം–25

കേ ദസ്യവഃ സന്തി കുവാസനാഖ്യാഃ
കഃ ശോഭതേയഃ സദസിപ്രവിദ്യഃ!
മാതേവകാ യാ സുഖദാ സുവിദ്യാ
കിമേധതേ ദാനവശാത് സുവിദ്യാ!!

വഴിയിൽ കൊള്ളക്കാർ ആരെല്ലാം?	ദുർവാസനകരം
സദസ്സിൽ ശോഭിക്കുന്ന താര്?	നല്ലപണ്ഡിതൻ
അമ്മയെപ്പോലെസുഖിപ്പിക്കുന്നവളാര്?	നല്ലവിദ്യ
കൊടുക്കുന്തോറും വദ്ധിക്കുന്നതെന്ത്?	നല്ലവിദ്യ

മൂലം–26

കുതോ ഹി ഭീതിഃ സതതം വിധേയാ
ലോകാപവാദാദ് ഭവകാനനാച്ച!
കോവാതിബന്ധുഃ പിതരശ്ചകേവാ
വിപത്സഹായാഃ പരിപാലകാ യേ!!

എപ്പോഴും ഭയപ്പെടേണ്ടവ ഏതെല്ലാം?	ലോകാപവാദവും സംസാരകാനനവും
ഏറ്റവും അടുത്ത ബന്ധു ആരാകുന്നു?	ആപത്തിൽ സഹായിക്കുന്നവൻ
യഥാത്ഥ പിതാക്കന്മാർ ആര്?	ഏതവസ്ഥയിലും നമ്മെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ

മൂലം–27

ഏതൊന്നു് അറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നീട്ഒന്നുംതന്നെ അറിയേണ്ടതായിരിക്കുന്നില്ല?	സുഖബോധസ്വരൂപമായ പരമാത്മതത്ത്വം
ഏതൊന്നിനെ അറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ പ്രപഞ്ചം മുഴുവനും അറിഞ്ഞതായി കരുതപ്പെടാം?	സർവാത്മകവും പരിപൂർണ്ണവുമായ ബ്രഹ്മസ്വരൂപത്തെ

മൂലം--28

കിംദുർലഭം സദ്ഗുരുരസ്തിലോകേ
സത്സങ്ഗതിർബ്രഹ്മ വിചാരണാ ച!
ത്യാഗോ ഹിസർവസ്യ ശിവാത്മബോധഃ
കോ ദുർജയഃ സർവജനൈർമനോജഃ!!

ലോകത്തിൽസുദുർലഭമായുള്ളതെന്തെല്ലാം?	സദ്ഗുരു, സത്സംഗം, ബ്രഹ്മവിചാരം, സർവസ്വത്യാഗം ആനന്ദസ്വരൂപനായ പരമാത്മാവിനെ കുറിച്ചുള്ള അറിവു്
ആർക്കും ദുർജയനായുള്ളവനാരു്?	കാമദേവൻ

മൂലം–29.

പശോഃ പശുഃ കോ ന കരോതിധർമ്മം
പ്രാതീതശാസ്ത്രോഽപി ന ചാത്മബോധഃ!
കിന്തദ്വിഷംഭാതി സുധോപമം സ്ത്രീ
കേ ശത്രവോ മിത്രവദാത്മ ജാദ്യാഃ!!

മൃഗങ്ങളേക്കാളും മൃഗമായികരുതേണ്ടതാരെ?	ശാസ്ത്രാദ്ധ്യയനം കഴിച്ചിട്ടും ആത്മബോധമുണ്ടായിട്ടില്ലാത്തവൻ
അമൃതംപോലെതോന്നിക്കുന്ന വിഷംഏതു്?	സ്ത്രീ
മിത്രങ്ങളെപ്പോലെ തോന്നിക്കുന്നശത്രുക്കൾ ആരെല്ലാം?	പുത്രൻ തുടങ്ങിയബന്ധുക്കൾ

മൂലം–30. **വിദ്യുച്ചലം കിം ധനയൗവനായു-**
ർദാനം പരം കിംച സുപാത്രദത്തം!
കണ്ഠഗതൈരപ്യസുഭിർനകാര്യം
കിം കിം വിധേയം മലിനംശിവാർച്ചാ!!

മിന്നൽപിണർപോലെ ചഞ്ചലമായുള്ളതെന്ത്?	ധനം, യൗവനം, ആയുസ്സ് എന്നിവ
അത്യുത്തമമായ ദാനം എങ്ങനെയുള്ളതാകുന്നു?	സത്പാത്രത്തിൽ ചെയ്യപ്പെട്ടത്
പ്രാണൻ പോയാലും ചെയ്യരുതാത്തതെന്ത്?	പാപം
എപ്പോഴുംചെയ്യേണ്ടത്?	ശിവപൂജ

മൂലം-31 **അഹർന്നിശം കിം പരിചിന്തനീയം**
സംസാരമിഥ്യാത്വശിവാത്മ തത്ത്വം!
കിം കർമ്മ യത് പ്രീതികരം മുരാരേഃ
ക്വാസ്ഥാ ന കാര്യാ സതതംഭവാബ്ധൗ!

രാപകൽ വിശേഷവിധിയായി ചെയ്യേണ്ടതെന്താണ്?	പ്രപഞ്ചമിഥ്യാത്വത്തെയും ആത്മതത്ത്വത്തെയുംകുറിച്ച് ചിന്തിക്കുക
യഥാർത്ഥത്തിൽ ചെയ്യേണ്ട പ്രവൃത്തി ഏത്?	ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാന് പ്രിയംകരമായുള്ളതേതോ അത്
എപ്പോഴും എന്തിനെ വിശ്വസിച്ചുകൂടാ?	ഈ സംസാരസമുദ്രത്തെ

ഫലശ്രുതിഃ

മൂലം-32 **കണ്ഠംഗതാ വാ ശ്രവണംഗതാവാ**
പ്രശ്നോത്തരാഖ്യാമണിരത്നമാലാ!
തനോതുമോദം വിദുഷാംസുരമ്യം
രമേശഗൗരീശകഥേവ സദ്യഃ!

ഈ പ്രശ്നോത്തരാഖ്യയായ മണിരത്നമാല ചൊല്ലുകയോ കേൾക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത് രമേശനും ഗൗരീശനുമായ ഭഗവാന്റെ കഥ എന്നപോലെതന്നെ വിദ്വാന്മാർക്ക് ആനന്ദസന്ദായകമായിഭവിക്കട്ടെ.

ശുഭം ഭൂയാത്

ശ്രീകൃഷ്ണാർപ്പണമസ്തു

ധർമ്മകാഹളം പ്രസിദ്ധീകരണം

വി. പി. ഏർപ്പാടില്ല; വില മുൻകൂർ എം. ഒ. അയച്ചാൽ പുസ്തകം ബുക്ക് പോസ്റ്ററായി അയച്ചുകൊടുക്കും.

ആവശ്യപ്പെടുക.

മാനേജർ, ധർമ്മകാഹളം

പി. ഒ. തവനൂർ. 679573